

PARLEM AMB...

Raquel Alba | Fotos de Joan Masats

Federico Correa

El nacionalista cultural

No està d'acord amb el boom dels arquitectes estrangers mediàtics i advoca pels autòctons. Federico Correa, artífex de l'Anella Olímpica, s'autodefineix com un "nacionalista cultural".

De camí al seu despatx de la plaça Sant Jaume, repasso mentalment les notes biogràfiques que he anat recopilant sobre Federico Correa: arquitecte de prestigi, artífex de la urbanització de l'Anella Olímpica i nascut l'any 1924. Així doncs, en traspasar el llindar, espero trobar-me cara a cara amb un home amb les energies minvades pel pas del temps. Però la persona que m'espera dempeus a la porta és alt, recte i prim com un dandi. Impecablement vestit, posseeix unes maneres exquisides. En definitiva, que és el tipus de galant que triomfaria a alguna d'aquelles *parties* sofisticades que apareixen a les novel·les de Scott Fitzgerald. Tot i la seva aparença de lord, l'arquitecte ens confessa que li encanta traslladar-se en metrò "perquè és la millor manera d'explorar la ciutat i descobrir la seva gent". Ultimament, s'ha afeccionat molt a caminar pel barri antic i el nou. L'àrea vella té molta més vida... La ciutat està pràcticament morta, es veuen molts cotxes aparcats i no hi ha vida ni una ànima al carrer!", observa. Després de xerrar amb ell durant uns minuts, me'n dono que Federico Correa no té pèrdua a la llengua. Diu exactament el que pensa. Però ho fa d'una manera tan educada que cap dels arquitectes que quèstio-

na al llarg de l'entrevista podrien arribar a sentir-se ofesos si l'escoltessin. Com a bon racionalista, a Federico Correa no li agraden els edificis que han estat construïts per lluïment de l'autor. Ell pensa que els edificis han d'estar al servei de les persones. Juntament amb Alfonso Milà, l'any 1971 va dissenyar la Talaia, al número 523 de la Diagonal, un edifici que ràpidament esdevingué símbol de la ciutat. Dues dècades més tard, va ser l'artífex de la urbanització de l'Anella Olímpica de Barcelona. I, malgrat aquesta trajectòria brillant, Correa assegura amb un mig somriure que de petit no tenia gens clara la seva vocació. Això sí, recorda que, durant la seva infantesa, sentia autèntica dèria pels edificis. "A causa de la feina del meu pare, vam haver de traslladar-nos a Manila (Filipines) quan jo era molt petit. Quan vaig tornar, el que va persistir més a la meva memòria fou el record dels edificis. Recordo que tenien columnes d'estil jònic, corinti..."

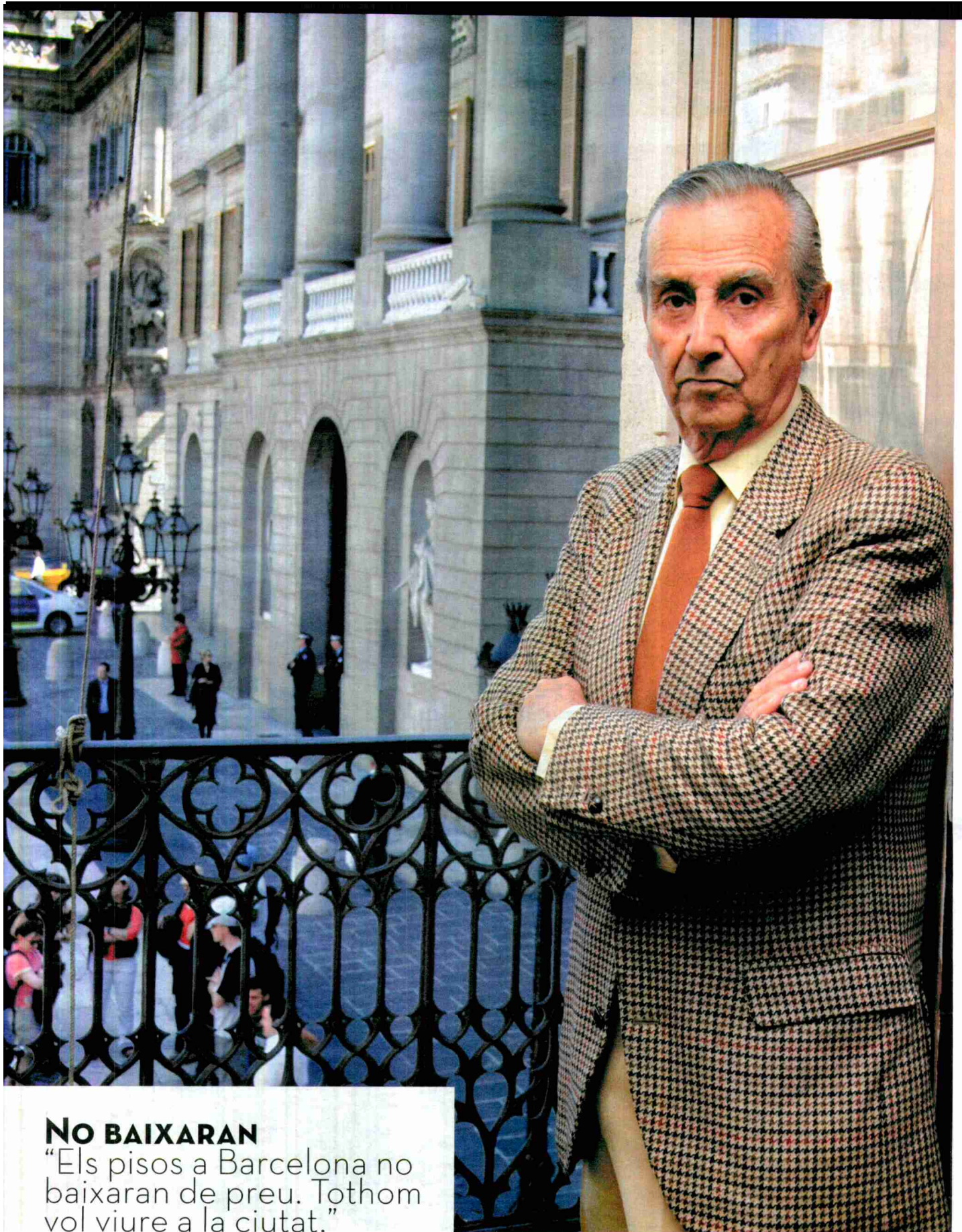
PREGUNTA: En efecte, va tenir una infantesa d'allò més viatgera. Perquè, a banda de la seva estada a Filipines, vostè també va passar bona part dels seus primers anys a Anglaterra...

RESPOSTA: Sí, hi vaig viure durant la Guerra Civil espanyola. El contrast amb l'Espanya d'aquell temps era enorme. Em va marcar molt l'esperit britànic. Quina diferència que hi havia entre l'escola britànica i la hipocresia del meu excol·legi espanyol! A Espanya, la veritat era la principal enemiga. Les coses s'havien de callar. Gairebé ens obligaven a mentir.

I en tornar a Espanya, un cop passada la guerra... Com fou que va decidir estudiar arquitectura?

Es curiós pensar com, de vegades, els esdeveniments més importants d'una vida ocorren gairebé per casualitat o per decisions més aviat prosaiques. Jo, des de sempre, havia dibuïat i construït coses molt bé. De manera que vaig pensar que, si estudiava arquitectura, sempre tindria aquest avantatge. Després, vaig descobrir que estudiar arquitectura era molt més interessant i sorprenent-me a mesura que anava estudiant i descobria que mentusiasmava. A més, vaig tenir excel·lents mestres com ara Josep Maria Jujol i José Antonio Coderch.

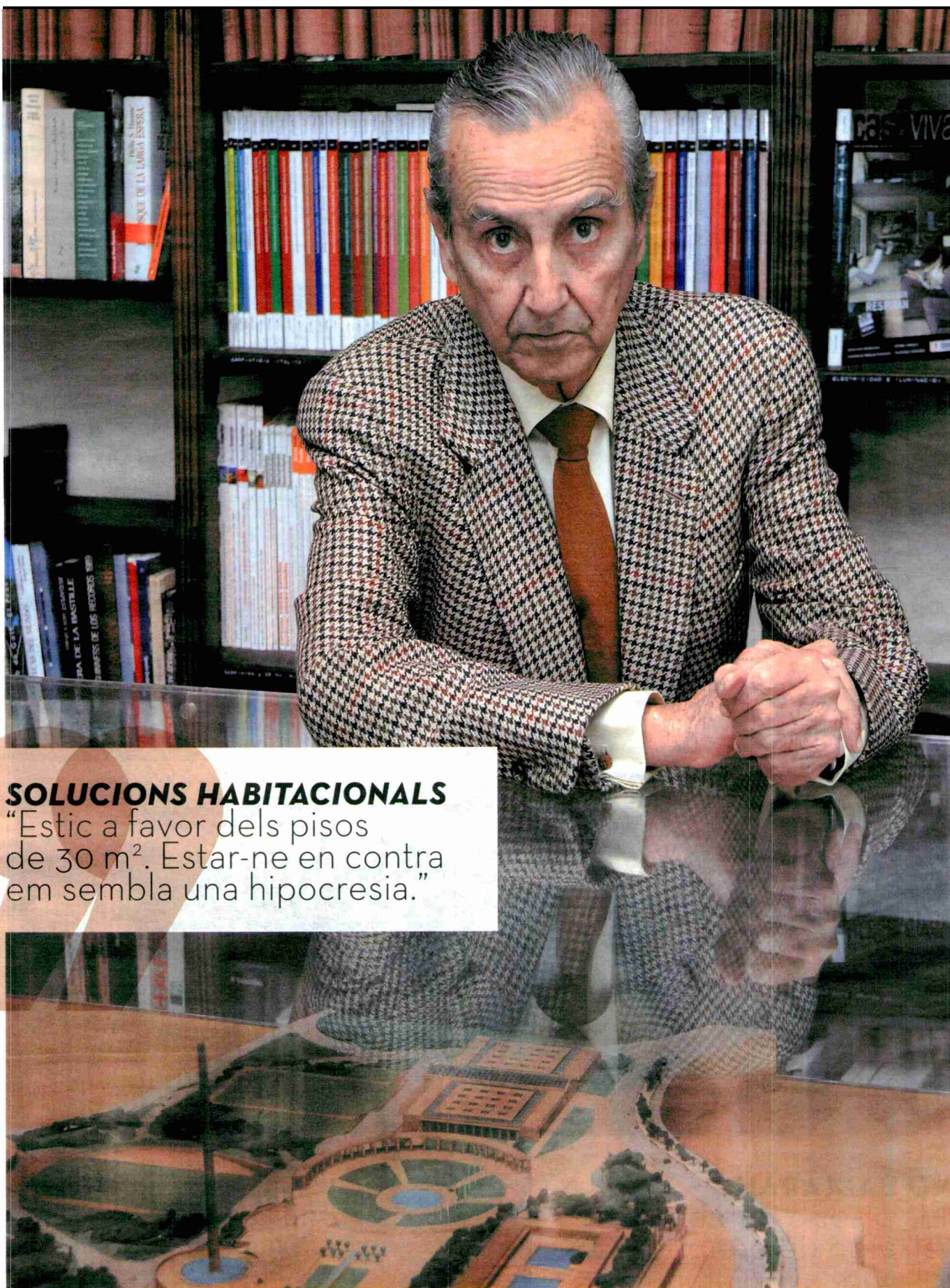
I, durant aquells anys, ja els ensenyaven a dissenyar solucions habitacionals, és a dir, els pisos de 30 metres quadrats

NO BAIXARAN

“Els pisos a Barcelona no baixaran de preu. Tothom vol viure a la ciutat.”

PLAERS 7

SOLUCIONS HABITACIONALS

“Estic a favor dels pisos de 30 m². Estar-ne en contra em sembla una hipocresia.”

popularitzats a Espanya per la ministra d'Habitatge...

Bé, ens ensenyaven tot el que cal saber per construir un edifici, des del més petit fins al més gran. I, si li dic la veritat, jo sóc partidari dels habitatges de 30 metres quadrats... No ser-ho em sembla una hipocresia. Avui, a Barcelona hi ha pisos on viuen tres famílies a la vegada. **I com veu el preu de l'habitatge... Creu que continuarà pujant?**

El preu dels pisos a Barcelona no baixarà. Jo no he vist mai que el preu dels habitatges a la ciutat baixi, sempre puja... Tothom vol viure a la ciutat. I si pot ser al centre, millor encara. Per solucionar l'alt preu de l'habitatge s'hauria de controlar amb mà ferma el sòl públic i el sòl privat. En aquest sentit, pel que sé, l'Estatut vol estendre al màxim el sòl públic i això pot ser positiu.

L'any 1971, va dissenyar la Talaia, que es va convertir en un dels símbols de la ciutat. Amb ella va aconseguir el premi FAD d'arquitectura.

Sí. Crec que aquest edifici reflecteix bé el meu esperit racional. La Talaia té 22 plantes en total. Vaig dissenyar vuit apartaments per planta de manera que els altres pisos no es veiessin des de les finestres dels habitatges de la mateixa planta. Sí, va suposar un autèntic reptet en el seu temps.

Dues dècades més tard, va venir un altre projecte d'aquells que marquen època: la urbanització de l'Anella Olímpica.

Sí, no estic dient cap novetat si afirmo que les Olimpíades van suposar un autèntic revulsiu urbanístic per a la ciutat. Va haver-hi alguna restricció de pressupost però tot en conjunt va sortir molt bé. La prova és que quan es parla de Jocs Olímpics exemplars tothom gira la mirada enrere cap a Barcelona. Precisament, fa uns mesos em van venir a entrevistar de la BBC. Estaven fent un especial olímpic arran de l'elecció de Londres pel 2012... i el primer que se'ls va passar pel cap va ser: Barcelona!

La plaça de toros de Richard Rogers a la plaça Espanya, el vel de la núvia de Frank Gehry a la Sagrera, Jean Nouvel i la seva Torre Agbar... Quina opinió li mereixen aquests nous edificis o projectes que, com la seva Talaia, també aspiren a simbolitzar Barcelona?

Miri, en aquest sentit, li dono permís per transcriure inequívocament que sóc un nacionalista cultural i, filant més prim, arquitectònic. No entenc la dèria de les autoritats per portar arquitectes de fama internacional quan a Catalunya en disposem de tants i de tan bons. Estem massa acostumats a pagar xifres astronòmiques a arquitectes de fora quan els d'aquí ho podrien fer millor, i a més bon preu.

Algun exemple que li vingui al cap?

Per exemple, la Torre Agbar de Barcelona em sembla inacceptable. Nouvel volia que s'assemblés a les torres

FENT PAÍS

"No entenc la dèria de les autoritats per contractar arquitectes estrangers quan aquí en tenim de tan bons."

de Gaudí... Però ni punt de comparació. Per mi, l'obra de Nouvel és basta i excessivament xata. Si pretén reproduir la imatge de la torre de Gaudí, hauria de ser tres vegades més alta. D'altra banda, el tractament de la façana em sembla del tot contrari a la racionalitat. Quan la vaig visitar, em va semblar un crim: amb les vistes que podria tenir i, des de dins, les finestres es troben a l'altura dels peus o per damunt del cap!

Però bé deu haver-hi arquitectures que li agradin...

Absolutament. Sense anar més lluny, a Fòrum, la zona de bany de Beth Galí em sembla una construcció de primer ordre. La pantalla Arcvoltaica d'Eliás Torres és també un magnífic edifici. I, ara per ara, probablement, el millor edifici de Barcelona sigui la Torre de Cristall per a Gas Natural de Benedetta Tagliabue i Enric Miralles. A més, tot el passeig marítim del Poblenou em sembla molt ben dissenyat. Ja porta força anys construït i tot continua en perfecte estat: les papereres, el passeig, etc.

El problema és que els catalans no ens sabem vendre suficientment bé.

Si parles amb gent estrangera i els menciones Barcelona, la primera idea que els ve al cap és: arquitectura! Això no ocorre amb els arquitectes de Madrid. Però a la capital se saben vendre molt millor que a Catalunya. A l'exposició del MOMA [es refereix a la mostra sobre arquitectura espanyola que va tenir lloc al Museu d'Art Contemporani de Nova York des del 7 de febrer fins l'1 de maig d'enguany] només hi trobaves catàlegs dels arquitectes madrilenys. I, recentment, vaig voler obsequiar un amic italià amb un llibre sobre art romànic a Catalunya. Tots sabem que l'art romànic de Catalunya és potser el més important del món. Quina va ser la meua sorpresa quan em va ser impossible adquirir cap llibre en italià que parlés sobre el romànic!

I cap a on camina l'arquitectura actual?

Mmm... Miri, jo no crec en les prediccions. Res passa de moda tan de pressa com una predicció. ■